

Κριτήριο αξιολόγησης στα Λατινικά
προσανατολισμού ανθρωπιστικών σπουδών Γ' Λυκείου

Κείμενα

Brenno duce Galli, apud Alliam flumen delētis legiōnibus Rōmanōrum, evertērunt urbem Romam praeter Capitōlium, pro quo immensam pecuniam accepērunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Vēientānam praedam non aequo iure divīsam, absens dictātor est factus; is Gallos iam abeuntes secūtus est: quibus interemptis aurum omne recēpit. Quod illic appensum civitāti nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensātum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogātus reversus est.

Cum Accius ex urbe Rōmā Tarentum venisset, ubi Pacuvius grandi iam aetāte recesserat, devertit ad eum. Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui «Atreus» nomen est, ei desideranti lēgit. Tum Pacuvius dixit sonōra quidem esse et grandia quae scripsisset, sed vidēri tamen ea sibi duriōra et acerbiōra. «Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id me sane paenitet; meliōra enim fore spero, quae deinceps scribam. Nam quod in pomis est, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascuntur, post fiunt mitia et iucunda; sed quae gignuntur statim viēta et mollia, non matūra mox fiunt sed putria».

Cum Octaviānus post victoriam Actiacam Rōmam redīret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: «Ave, Caesar, victor imperātor». Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum ēmit. Id exemplum sutōrem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutatiōnem. Diu operam frustra impendēbat; quotiescumque avis non respondēbat, sutor dicere solēbat «Oleum et operam perdidī». Tandem corvus salutatiōnem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audītā salutatiōne Caesar dixit: «Domi satis salutatiōnum talium audio». Turn vēnit corvo in mentem verbōrum domini sui: «Oleum et operam perdidī». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, quanti nullam adhuc emerat.

Παρατηρήσεις

1. Να μεταφραστούν τα υπογραμμισμένα αποσπάσματα.

40 μονάδες

2. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι.
urbem: γενική πληθυντικού
flumen: ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
iure: αιτιατική ενικού
is: δοτική πληθυντικού
nomen: κλητική πληθυντικού
aetāte: γενική πληθυντικού

natu: δοτική ενικού
minor: δοτική πληθυντικού του υπερθετικού βαθμού
grandia: αφαιρετική ενικού συγκριτικού βαθμού στο θηλυκό γένος
duriōra: θετικός βαθμός επιρρήματος
meliōra: γενική πληθυντικού υπερθετικού βαθμού στο αρσενικό γένος
mollia: αφαιρετική ενικού θετικού βαθμού στο ίδιο γένος
parem: γενική πληθυντικού
verbōrum: ονομαστική ενικού
haec: δοτική ενικού

15 μονάδες

2. Να γραφούν οι ζητούμενοι τύποι.
accerēunt: β πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα
est factus: γ ενικό οριστικής μέλλοντα
secūsus est: δοτική ενικού μετοχής ενεστώτα
interemptis: β πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού
pensatum est: γ πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
venisset: α πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα
recesserat: απαρέμφατο παρακειμένου στην άλλη φωνή
dixit: β ενικό προστακτικής ενεστώτα
nascuntur: γενική ενικού μετοχής μέλλοντα στο αρσενικό γένος
gignuntur: γ ενικό υποτακτικής παρακειμένου
redīret: α πληθυντικό οριστικής παρατατικού
emere: απαρέμφατο μέλλοντα παθητικής φωνής
incitavit: β πληθυντικό προστακτικής παθητικής φωνής
attulit: αφαιρετική πληθυντικού μετοχής παρακειμένου παθητικής φωνής
risit: γ πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου

15 μονάδες

3. **appensum**: Να αναλυθεί η μετοχή έτσι ώστε να δηλώνει υποκειμενική αιτιολόγηση.
absens: Να αναλυθεί με τους συνδέσμους etsi/tametsi.
rogātus: Να αναλυθεί η μετοχή με τον ιστορικό cum.
tenens: Να αναλυθεί η μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.

8 μονάδες

4. ex urbe: Να μετατρέψετε τον προσδιορισμό του τόπου έτσι ώστε να δηλώνει στάση σε τόπο χρησιμοποιώντας στην θέση του **urbe** τα ουσιαστικά
Italia, Roma, Cartahago, Athenae, domus.

4 μονάδες

5. Να μετατρέψετε την Ενεργητική σύνταξη σε Παθητική στις παρακάτω προτάσεις.
i. evertērunt urbem Romam praeter Capitōlium.

✉️ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
✉️ Φανερωμένης 13
Χολαργός , ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ii. itaque viginti milibus sestertium eum ēmit.

3 μονάδες

6. Να αναγνωρισθούν πλήρως οι δευτερεύουσες προτάσεις.

i. qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Vēientānam praedam non aequo iure divīsam

ii. Cum Accius ex urbe Rōmā Tarentum venisset

iii. quod illic aurum pensātum est

6 μονάδες

7. Να αναγνωρισθούν συντακτικώς οι παρακάτω όροι των κειμένων:

in exilio , nomen, natu, acerbiōra, Caesaris , milibus, salutatiōnem, cupidus, domini .

9 μονάδες